

Folketingets Kirkeudvalg

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dokument nr. 306261

Dato: 6. november 2006

Med brev af 24. oktober 2006 (Alm. del – spørgsmål 1) har udvalget bedt om min besvarelse af følgende spørgsmål:

” På baggrund af det foreløbige svar på alm. del – spørgsmål 7 (folketingsåret 2004-05, 2. samling) ønskes oplyst, i hvilke andre lande indenfor EU, der findes mulighed for begravelse/urnenedsættelse udenfor de gravpladser, der svarer til nuværende danske forhold.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Vigsø Bagge (SF).

Spørgsmålet bedes besvaret senest den 7. november 2006.”

Svar:

I fortsættelse af mit foreløbige svar på alm. del – spørgsmål 7 (folketingsåret 2004-05, 2. samling) kan jeg oplyse, at nedenstående oplysninger er indsamlet ved Udenrigsministeriets henvendelse til repræsentationerne i de enkelte lande.

Ministeriet har ikke modtaget oplysninger vedrørende Italien, Portugal og Malta.

Oplysningerne er i sagens natur meget uensartede, hvorfor Kirkeministeriet har forkortet i gengivelsen af de forskellige bidrag.

Modtagne bidrag på engelsk fra England og Litauen er gengivet i Kirkeministeriets oversættelse.

Slovakiet

”...det er ulovligt at begrave ubrændte legemer udenfor officielle gravpladser. I lovgivningen fremgår det derimod ikke hvilke regler der gælder for henholdsvis spredning af aske og begravelse af urner. Det skal ifølge indenrigsministeriet tolkes således, at begge dele er legitimt.”

Cypern

”Herværende indenrigsministerium har overfor ambassaden oplyst, at der i Cypern ikke er mulighed for begravelse udenfor de officielle gravpladser. Det kan endvidere oplyses, at kremering ikke kan finde sted i Cypern.”

Luxembourg

”I Luxembourg er kirke og stat adskilt, og kirkegårdene er ikke indviede. Kirken har dog stadig nogle kirkegårde til deres egne præster og biskopper.....

Ellers varetages al kirkegårdsdrift af kommunerne, som ejer kirkegårdene, og har intet med kirkerne at gøre. Det religiøse ligger i begravelsesceremonien, som finder sted efter jordpåkastelsen – ikke i gravstedet. At komme i verdslig jord er normen og ikke undtagelsen i Luxembourg. På kirkegårdene kan således ateister og medlemmer af alle trossamfund ligge side om side. Man skal begraves i den kommune, man tilhører, medmindre man får en særlig tilladelse, og der skal være en øvrighedsperson til stede. Er det ikke en præst skal det for eksempel være en borgmester eller en embedsmand. Det samme gælder for urner, der enten kan nedsættes ved krematoriet eller på en kirkegård. Også her kan ceremonien være civil eller religiøs. Endvidere er der i forbindelse med krematoriet mulighed for spredning af aske i «Jardins du Souvenir»...”

Letland

”Spørgsmålet fra Folketingets Kirkeudvalg om muligheden for begravelser/urnenedsættelser uden for gravpladser er blevet forelagt juridisk rådgiver i det lettiske justitsministerium Inga Melnace, som har oplyst, at der ikke findes regler herfor i Letland. Det er således i princippet muligt at gravsætte uden for designerede gravpladser.

I den lettiske straffelov er forholdet reguleret af bestemmelser om vanhelligelse af grave, urner og lig...”

Polen

”...Ifølge lov om kirkegårde og begravelser fra 1959 kan begravelser finde sted i jordgrave, stengrave, katakomber og i havet (i særlige tilfælde). Jord- og stengrave kan udelukkende placeres på kirkegårde.

Begravelse af lig og menneskelige dele (omfatter aske fra kremation) på privat grund er forbudt...”

Østrig

”... Kompetencen til at fastsætte regler vedrørende begravelse og urnenedsættelse ligger hos de ni østrigske delstater. Derfor eksisterer der i princippet ni forskellige regelsæt på området, men retstilstanden er alligevel relativt ensartet (idet det bemærkes, at lovgivningen i alle østrigske delstater ikke er kendt af ambassaden).

Det synes således generelt at være muligt at begrave lig og nedsætte urner uden for officielle gravpladser, f.eks. ved privat bisættelse, forudsat at de

nødvendige tilladelser indhentes, og man i øvrigt lever op til lovgivningens krav.

De forskellige trossamfund i Østrig – fra det katolske over det muslimske til det buddistiske – har i øvrigt i medfør af lovgivningen selvstændige gravpladser eller deler gravpladser med andre trossamfund.”

Litauen

”.....Litauen har ikke en særskilt lov, som regulerer, hvordan man skal forholde sig med lig og ved begravelse af afdøde. Regeringsbeslutningen om forvaltning af begravelsespladser handler om administrationen af gravpladser, mens civilretten fastslår den fysiske persons ukrænkelighed og personens ret til at bestemme, såvel hvordan der skal forholdes med deres legeme efter døden som begravelsesmåden.

Det tages for givet, at de døde bør begraves på gravpladser, men der er ikke gældende lovgivning, som definerer måden eller stedet for anbringelse af lig eller lignende, eller som afviser muligheden for begravelse uden for gravpladser. Ikke desto mindre vil begravelse andre steder blive anset for upassende.....

Den almindelige begravelsespraksis er jordfæstelse af lig, mens kremation er meget sjælden, der er endog ingen krematorier.

....

Gravpladser er offentligt ejede og administreres af kommunerne. Religiøse menigheder kan, efter aftale med kommunen, have deres egne konfessionelle gravpladser eller separate arealer på kommunale gravpladser.”

Tyskland

”I Tyskland består ifølge den føderale lovgivning kirkegårdstvang, d.v.s. at begravelser/urnenedsættelser kun må finde sted på offentlige kirkegårde og kun i undtagelsestilfælde kan finde sted andre steder.

Der kan og bliver i vidt omfang givet tilladelse til askespredning/urnenedættelse på havet, men hvert enkelt tilfælde bliver prøvet af de ansvarshavende lokale myndigheder på basis af den specifikke delstatslovgivning.....

Andre tilladelser til at fravige føderal eller specifik delstatslovgivning kan tildeles i forbindelse med allerede eksisterende private kirkegårde, f.eks. på slots- eller herregårdsområder eller i forbindelse med klostre, men det er en betingelse, at der allerede har fundet begravelse sted på området, og det til kirkegård udlagte område kan ikke nu øges arealmæssigt.

Undtagelser tildeles efter ansøgning af den lokale kommune.”

Norge:

”..... følgende supplerende opplysning inneholdt i Gravferdslovens kap. 4, § 20:

Når særlige grunner foreligger, kan fylkesmannen gi tillatelse til at private får anlegge gravplass på egnet sted for nedsetting av askeurne. Fylkesmannen kan sette vilkår for tillatelsen.

Fylkesmannen kan etter søknad fra person som har fylt 15 år, gi tillatelse til at den som skal sørge for vedkommendes gravferd sprer asken for vinden. Tillatelse kan også gis etter vedkommendes død når det godtgjøres at avdøde ønsket askespredning. Slik tillatelse kan også gis for aske etter barn når nærmeste etterlatte ønsker det. Fylkesmannen kan sette vilkår for tillatelsen. Ved slik gravferd kan det ikke kreves kirkelig medvirkning.....

Kirkeseksjonen i Kultur- og kirkedepartementet har vedr. § 20, stk. 1, opplyst, at tilladelse i regelen kun gives, såfremt det er i offentlig interesse, at en sådan gravplads anlegges. Ansøgninger fra private om nedsættelse af urne på privat grund, f.eks. ved feriehytte, imødekommes sjældent.”

Frankrig

”I overensstemmelse med franske lovgivning vedr. kommunernes fysiske planlægning skal hver kommune afsætte et eller flere områder til bisættelse af døde. Som udgangspunkt skal alle bisættes på disse kommunale gravpladser.

Begravelse uden for kommunale gravpladser er dog mulig, men kun på visse betingelser. Enhver kan blive begravet på privat ejendom, såfremt denne ejendom er beliggende udenfor byen og i en lovdefineret afstand fra bebyggelse. Dertil kommer, at ejendommen skal leve op til en række hydrologiske krav, som verificeres af en ekspert.

Også den lokale præfekts godkendelse er nødvendig. Godkendelsen beror på en forudgående anmodning fra afdøde, en plantegning over den ejendom, hvor begravelsen skal finde sted, en teknisk rapport fra en autoriseret hydrogeolog, dødsattesten, lægeattesten fra den læge, som har konstateret afdødes død og det lokale borgmesterkontors autorisation til lukning af kisten.

Præfektens godkendelse er nødvendig for enhver bisættelse, som finder sted på samme ejendom. Undtaget herfra er bisættelser inden for religiøse institutioners mure (klostre, mv.), såfremt der fra en tidligere bisættelse foreligger en stadig gældende positiv anbefaling fra en hydrologisk ekspert.”

Slovenien

”.....Begravelser finder sted på kirkegårde.

Begravelser udenfor kirkegården er kun tilladt i exceptionelle situationer. Tilladelse kan gives af lokal myndigheder, ansvarlige for interne anliggender, dog skal der forinden indhentes samtykke fra de lokale myndigheders sundhedskontrol.

Tilladelse til at udstrø urneaske indhentes af de lokale myndigheder, hvor udstrø ønskes.”

Grækenland

”Begravelser må i Grækenland kun finde sted på godkendte offentlige (kommunale) begravelsespladser.

Kremering og urnenedsættelse er ikke tilladt i Grækenland, heller ikke for udenlandske statsborgere.

Tilladelse til begravelse skal gives af de kommunale myndigheder på grundlag af dødsattest, udstedt af en læge.

Den overordnede centrale myndighed på området er Indenrigsministeriet.”

Island

”..... at det ifølge islandsk lov er forbudt at foretage begravelser og urnenedsættelser udenfor offentlig anerkendte gravpladser. Dog kan der søges om tilladelse til at sprede asken over havet eller over de øde ikke-beboede områder i det centrale højland. Ansøgningsblanket om dette findes på det islandske kirkeministeriums hjemmeside.”

Ungarn

”...Begravelse af kiste er kun tilladt på de offentlige kirkegårde og gravpladser, bl.a. p.g.a forurening af undergrundsvandet. Urnenedsættelse er mulig såvel indenfor som udenfor de angivet gravpladser, tillige er det muligt for de pårørende at beholde urnen.”

Sverige

”...blot den bemærkning, at de korrekte henvisninger er henholdsvis: Kapitel 2, § 1 og kapitel 2, § 6 i Begravningslag (1990:1144), jf. link neden for. <http://www.notisum.se/rnp/SLS/lag/19901144.HTM>”

England

”.....For så vidt angår begravelsesloven er der generelt ingen restriktioner med hensyn til begravelse af lig på privat jord. Det kan dog, hvis sådanne begravelser betyder, at anvendelsen af et areal skifter karakter (f.eks. i kraft

af antallet af begravelser på arealet), være nødvendigt at indhente en tilladelse i henhold til planlovgivningen....."

Irland

"I Irland er der mulighed for begravelser/urnenedsættelser udenfor officielle gravpladser. Ved begravelser, hvor afdød ikke er kremeret, kan afdød blive begravet på privat familieejet jord. Det er den lokale myndighed der tager stilling til ansøgninger vedrørende begravelser. Godkendelsesprocessen beskrives generelt som lang og krævende planlægning i god tid forinden. Vedrørende urnenedsættelser er reglerne mindre restriktive. Her kan man begrave urnen på privat jord uden samme godkendelsesprocedure. Ønskes urnen begravet andet sted, der ikke er privatejet, skal dette godkendes af relevant myndighed...."

Spanien

"..... er tilladt at nedsætte/sprede aske udenfor gravpladser efter eget ønske, mens ikke-kremerede lig alene må bisættes på gravpladser."

Tjekkiet

"..... **alle døde mennesker skal begravnes.....ved begravelse forstås enten begravelse af den døde i kiste** på et offentligt (kirkegård) eller privat gravkammer (fx. tilhørende et kirkesamfund) begravelsessted, **eller forbrænding.**

Man kan ikke blive begravet i kiste uden for offentlige eller godkendte private gravpladser.

Forbrænding sker kun på godkendte forbrændingssteder, bagefter får familien urnen som kan placeres hvor de har lyst til (hjemme i huset, i haven etc.). Asken kan også spredes i luften eller i vandet (ved særlig tilladelse mht. hygiejne)."

Belgien

".....Kompetencen for lovgivning omkring kirkegårde og begravelser er siden 2002 overflyttet fra de federale myndigheder til regionerne. Basisloven af 20. juli 1971 stipulerer i art. 24, at urner bør nedsættes på offentlige kirkegårde, eller at asken kan spredes, efter speciel tilladelse hertil, på belgisk territorium (land og hav). Siden er lovgivningen udvidet, og urner kan i princippet idag udleveres til private personer mhp privat opbevaring (igen på visse betingelser)."

På federalt plan er det oplyst, at den belgiske lovgivning på området i princippet siden overdragelsen til regionerne er uændret i forhold til den federale status inden overdragelsen....."

Holland

”Det er i Nederlandene ikke tilladt at foretage begravelser uden for de officielle begravelsespladser. Der kan dog i visse tilfælde gives dispensation af en lokal myndighed, hvis denne kan godkende et privatområde som gravplads. Efter det oplyste godkendes i gennemsnit kun omkring 5 private ansøgninger herom om året, som primært vedrører anlæg af familiegravsteder på meget store privatejede grunde eller andre tilsvarende ikke offentligt tilgængelige områder.

For urnenedsættelser og -spredning uden for officielle begravelsespladser kræves kun en skriftlig tilladelse af ejeren af den pågældende jord, som eksempelvis kan være en privatperson, en kommunal myndighed eller staten. Kun urnespredning over havet kan foretages uden indhentelse af særlig tilladelse, hvis det finder sted i stor og sikker afstand fra strandområder.”

Finland

”Private begravelsespladser mv. i Finland

I Finland er det Staten, kommunerne og den ortodokse kirke der har ret til at anlægge en begravelsesplads. Et registreret religionssamfund, et andet registreret samfund eller stiftelse kan få tilladelse til at anlægge en begravelsesplads. Privatpersoner har ikke ret til at anlægge en begravelsesplads.

Ifald et samfund eller stiftelse ansøger om tilladelse til at anlægge en begravelsesplads, vil "Länstyrelsen" foretage en tilbundsgående undersøgelse ... med henblik på at træffe beslutning om hvorvidt ansøgerne er kvalificerede til at varetage de forpligtelser som er forbundne med en begravelsesplads. "Länstyrelsen" kan endvidere se på ansøgerens økonomiske omstændigheder og beskæftigelsesforhold.

"Länstyrelsen" kan i særlige tilfælde bevilge tilladelse til en enkelt grav til bisættelse af en navngiven person på en plads der egner sig til dette formål. Graven skal tydeligt afmærkes.

Det stykke jord, der har været brugt som begravelsesplads for en enkelt person, må først tages i brug igen 25 år efter gravsætningen.....”

Estland

”..... Fsva. muligheden for begravelser/urnenedsættelser uden for "almindelige" gravpladser, findes der i Estland ikke bestemmelser, som regulerer dette forhold ligesom området generelt ikke er reguleret.

Der findes estiske kommuner, som driver begravelsespladser.

Der findes i Estland trossamfund, som driver gravpladser. I f.eks. Tallinn har bl.a. jøder og muslimer etableret gravpladser. Den muslimske plads er del af en større gravplads, hvor også kristne begravnes.

Muligheden for etablering af en privat, kommerciel, ikke-religiøs gravplads udelukkes ikke på forhånd, men den vil på grund af det kommercielle element formentlig kræve myndighedsforelæggelse og -godkendelse.”

Side 8
Dokument nr. 306261

Med venlig hilsen

Bertel Haarder

/

Marjun Egholm